

sig ind og paataget sig at sørge derfor; men det Offentlige, som her er Tale om, er det Offentlige i den mindre Kreds; enhver Retskreds, enhver Amtskreds, eller om man vil, enhver By, med andre Ord enhver Kommune, den være større eller mindre, skal have Ret til at udnævne sin Anklager, som staaer under Overanklageren, saaledes at denne paaseer, at de forskjellige Anklagere udføre deres Gjerning rigtigt; jeg troer ogsaa, at de Mænd, som have en dybere Indsigt end jeg i den engelske Retspleie, vilde indbrømme mig, at en saadan Ordning omtrent falder sammen med det engelske System; i England findes der en Mængde Mænd, jeg troer, at deres Navn er Attorneys, som i Almindelighed udføre Anklageakten under de forskjellige Betingelser. Det er, saaledes forekommer det mig, et vigtigt Spørgsmaal, som idetmindste fortjener Undersøgelse. Dette Maskineri med en Overanklager, som sidder her i Kjøbenhavn og trækker sine Anklagere som paa en Snor, saa at de danser og springe, naar han trækker, tilligemed denne Sending af Papper frem og tilbage, Skriven paa dem, og Anstilling af nye Undersøgelser, o. s. v. o. s. v., er en Widtløstighed, som kun er lidet skikket til at fremme det hele Retsvæsen, og som man maa see til at blive fri for. Man maa betroe Underanklagerne rundt omkring i Landet at besørge Alt, hvad der hører til de Sager, hvormed de have at gjøre, støttede ved Politimyndigheden, som maa træde ind paa en forstandig, men tillige dybtindgribende Maade. De skulle indmelde til Overanklageren, hvad de agte at foretage — men ikke spørge om Raad, ikke om Tilladelse til at gjøre det eller det —, for at han kan være vidende om, hvad der foregaaer rundt omkring i Landet i den Retning, og kan træde til, naar han troer, der er Fare paa Færde. Seg veed meget vel, at der er Sager, der alene kunne betros til Overanklageren; men jeg taler ogsaa kun her om, hvad der er det Almindelige. Flere af de ærede Talere have gjort Indvendning mod forskjellige Paragrafer i Udkastet og meent, at de Paragrafer, hvis Indhold de ikke billigede, overhovedet vare unaturlige overfor Institutionen og især her i Loven. Seg troer imidlertid, man bør indbrømme, at disse Paragrafer, ligesom de fleste

andre, staae her paa en høist naturlig Maade, medens det Unaturlige ligger deri, at man forsøger paa at ville paa et Grundlag, man endnu ikke besidder, bygge en Bygning, som er svær at bære. Man har derfor maattet forsøge paa at udjævne gennem Bestemmelser, som ikke efter deres Natur synes at høre hjemme i Loven; de Uoverensstemmelser, som ikke blot ligge i Begreberne, men ogsaa i den Udførelse, man kan skaffe det Nye i den førstkommande Tid. — Efterat jeg har omtalt det, skal jeg dog endnu tillade mig et Par Bemærkninger: Hvori ligger en af Vanskelighederne ved dette Systems Udførelse — jeg taler ikke om Vanskeligheden ved at finde Dommeren, Advokaten, o. s. v.; de ville ikke findes for det Første, men der findes dog maastee Spirer til dem blandt de Mænd, som i deres Studier ere bragte ind paa dette Retsgebeet, og de ville under enhver Omstændighed kunne komme fuldt saa hurtig tilveie som gode Nævninger — hvori, siger jeg, ligger Vanskelighederne ved det her omhandlede Systems Indførelse, og hvad gjør man nu, idet man indfører Nævningeinstitutionen, som jo først skal stee i 1868? thi var dette ikke Tilfældet, kunde man vende det om og sige, at man lettere kunde finde Nævninger end Dommere; dersom vi i Morgen skulde gaae til Nævninger, vilde det juridiske Element savnes i højere Grad end Jurys-Elementet, men naar vi have 6 Aar, inden det skal stee, saa vil Nævninge-Elementet vanskeligere findes end det juridiske; intet af dem er imidlertid tilstede. Hvori ligger altsaa Vanskeligheden? Den ligger deri, at vi ikke have et Folk, som har vænnet sig til offentlig Retspleie, som har vænnet sig til at udvikle sine Begreber med en vis Grad af Skarpsindighed ligeoverfor de vanskelige Forhold, de under Nævningeinstitutionen vilde have at udtale sig over. Hvorfor begynder man da ikke med at anvende Nævninger paa et Stadium, hvor deres Indflydelse kunde være mindre skadelig? Der er et Institut i England, som der spiller en overordentlig stor Rolle, „the coroner,” Noget, der svarer til vort Rigshj, men er af en meget vigtigere Betslaffenhed. Dertil bruger man Nævninger, igennem hvilke der udtales Afgjørelser og forberedes vigtige Kjendelser;